

D. ZAKŁAD PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA I ADMINISTRACYJNEGO PRAWA PORÓWNAWCZEGO

BARBARA KOWALCZYK

Uniwersytet Wrocławski

KONRAD NOWACKI

Uniwersytet Wrocławski

ZAKŁAD PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA I ADMINISTRACYJNEGO PRAWA PORÓWNAWCZEGO

Zakład Prawa Ochrony Środowiska i Administracyjnego Prawa Porównawczego (ZPOŚAPP) został utworzony zarządzeniem nr 102/2010 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 listopada 2010 r. Uzasadnieniem wyodrębnienia nowej jednostki w wyniku podziału Zakładu Prawa Administracyjnego były między innymi kompleksowość prawa ochrony środowiska, instytucjonalne i dydaktyczne tendencje autonomizacyjne tej dziedziny prawa oraz uznanie dorobku naukowego i organizacyjnego pierwszego kierownika ZPOŚAPP, prof. dr. hab. Konrada Nowackiego. Drugi nurt badań prowadzonych w ZPOŚAPP odzwierciedla — w zakresie obejmującym poza ochroną środowiska także inne działy prawa administracyjnego — rosnące znaczenie administracyjnego prawa porównawczego w warunkach konwergencji administracyjnej i rozwoju europejskiego prawa administracyjnego oraz europeizacji prawa krajowego. Badania w obszarze administracji porównawczej to kontynuacja podjętej przez profesora Franciszka Longschamps de Bérrier działalności naukowej, której wyniki opublikował między innymi w monografii *Współczesne kierunki w nauce prawa administracyjnego na Zachodzie Europy* (1968), wznowionej w ramach serii *Prawo Publiczne Porównawcze* w 2001 r., pod red. Jana Bocia i Konrada Nowackiego.

W ramach tak zarysowanych obszarów badawczych pracownicy i doktoranci w ZPOŚAPP publikują wyniki swojej pracy, uczestniczą w konferencjach naukowych i prowadzą zajęcia dydaktyczne na Wydziale Prawa, Administracji i Ekono-

mii. ZPOŚAPP charakteryzuje intensywna współpraca międzynarodowa. Zasługi prof. dr. hab. Konrada Nowackiego w nawiązaniu i utrzymywaniu kontaktów międzynarodowych są nie do przecenienia. Wspomnieć należy przede wszystkim o założonym w grudniu 2009 r. we Wrocławiu Polsko-Niemieckim Centrum Badawczym Prawa Publicznego i Ochrony Środowiska (GP PLEN) (German-Polish Centre for Public Law and Environmental Network), którego współdyrektorem jest prof. Konrad Nowacki, a sekretarzem dr Andrzej Chajbowicz. Jest to wspólna jednostka badawcza Uniwersytetu Wrocławskiego i Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego (BTU) Cottbus-Senftenberg. Celem GP PLEN jest poznawanie oraz pogłębianie wiedzy o porządkach prawnych obu krajów, jak również realizacja ponadgranicznych projektów badawczych z dziedziny prawa publicznego, nauk administracyjnych i prawa ochrony środowiska, w tym także w aspekcie interdyscyplinarnym. Aktywność GP PLEN odzwierciedla się między innymi w organizowaniu konferencji, sympozjów, jak również aktywności publikacyjnej. Należy tu wymienić konferencję zorganizowaną na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW r. w październiku 2012 r. pt. „Prawne i organizacyjne obowiązki gmin w postępowaniu z odpadami komunalnymi”, której efektem są dwie znaczące publikacje: kolejny tom serii wydawniczej Prawo Publiczne Porównawcze (Vergleichendes Öffentliches Recht) *Prawne i organizacyjne obowiązki w postępowaniu z odpadami komunalnymi* (Wrocław 2012) oraz *Zadania i obowiązki gmin w postępowaniu z odpadami komunalnymi: materiały z konferencji na Uniwersytecie Wrocławskim, 16–17 października 2012 r.* (Wrocław 2013). Współredaktorem i autorem poszczególnych opracowań zawartych w tych publikacjach jest prof. dr hab. Konrad Nowacki. W serii wydawniczej Prawo Publiczne Porównawcze ukazała się także redagowana przez prof. Konrada Nowackiego monografia *Kontrola działania administracji: XVI Polsko-Niemieckie Kolokwium Administratywistów we Wrocławiu, 13–16 września 2009 r.* (Wrocław 2010), a wcześniej *Prawna ochrona powietrza i handel uprawnieniami emisyjnymi w Polsce i w Niemczech*, pod red. Jana Bocia i Konrada Nowackiego (Wrocław 2006) oraz *Prawne problemy regionalizacji w Europie. Legal problems of regionalisation in Europe*, pod red. Konrada Nowackiego i Roberta Russano (Wrocław 2008). Wśród licznych publikacji prof. Konrada Nowackiego warte wspomnienia są także te, które reprezentują zainteresowania autora historią administratywistyki. Chodzi tu przede wszystkim o monografię z 2004 r. *Zarys dziejów prawa na Uniwersytecie Wrocławskim* oraz *Szkic z powstania i rozwoju administratywistyki na Uniwersytecie Wrocławskim*, [w:] *Stan i kierunki rozwoju nauk administracyjnych*, pod red. A. Błasia i J. Bocia (Wrocław 2014). Swoją wszechstronną wiedzę w tej dziedzinie prof. Konrad Nowacki miał sposobność zaprezentować w referacie wygłoszonym podczas konferencji naukowej „Stan i kierunki rozwoju nauk administracyjnych”, zorganizowanej w 55. rocznicę utworzenia studiów administracyjnych oraz w 45. rocznicę utworzenia Instytutu Nauk Administracyjnych na

Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego (Wrocław 17 października 2014 r.).

Wśród publikacji przygotowanych przez pracowników Zakładu można wskazać opublikowaną w 2014 r. pionierską monografię obecnego kierownika Zakładu dr Barbary Kowalczyk pt. *Polski system azylowy*, a także artykuły jej autorstwa, w których podejmowane są zagadnienia wchodzące w zakres administracyjnego prawa porównawczego i europejskiego prawa administracyjnego. Można wymienić w tym miejscu między innymi artykuł *Administracyjne prawo porównawcze a europeizacja prawa administracyjnego*, [w:] *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej. Problemy prawnoadministracyjne*, t. 1, pod red. J. Sługockiego, Wrocław 2014 (to także tytuł referatu wygłoszonego podczas XXIII Zjazdu Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego „10 lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej”, Szczecin-Berlin 21–24 września 2014 r.). W monografiach będących wynikiem cyklicznych, odbywających się od 2010 r., krakowsko-wrocławskich spotkań naukowych administratywistów autorka opublikowała między innymi artykuły: „*Europa bez granic wewnętrznych*” jako przestrzeń dla porównań prawa oraz *Czy zasada zwyczajowa może ograniczyć niepewność prawa?* Problematyce azylu w prawie europejskim i polskim poświęcone są artykuły: *Kompetencje dyskrecjonalne państw w podstawach prawnych systemu dublińskiego*, Prawo CCCXVII, Wrocław 2015; *Przesiedlenia uchodźców — nowa instytucja prawna polskiego systemu azylowego*, Przegląd Legislacyjny 2012, nr 1; *Pewność azylu*, [w:] *Pewność sytuacji prawnej jednostki w prawie administracyjnym: II Krakowsko-Wrocławskie Spotkania Naukowe Administratywistów*, red. A. Błaś, Wrocław 2012. Podczas kolejnych konferencji w ramach wspomnianych spotkań administratywistów referaty prezentowali dr Barbara Kowalczyk i dr Andrzej Chajbowicz. Artykuł *Kilka aspektów czasu w działalności policji administracyjnej* autorstwa dr. A. Chajbowicza został opublikowany w książce pod red. J. Zimmermanna, *Czas w prawie administracyjnym*, Warszawa 2011. Działalność naukowa dr. Andrzeja Chajbowicza jest kontynuacją badań nad prawem ochrony środowiska, które były prowadzone w Zakładzie Prawa Administracyjnego przez jego długoletniego kierownika prof. dr. hab. Jana Bocia, prof. dr. hab. Konrada Nowackiego i dr. Andrzeja Chajbowicza. Zainteresowania badawcze koncentrują się wokół zagadnień teoretycznych i dogmatycznych prawa administracyjnego oraz prawa ochrony środowiska.

Dr Andrzej Chajbowicz jest współredaktorem książek: *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego* (Wrocław 2009), *Bezpieczeństwo wewnętrzne w działaniach terenowej administracji publicznej* (Wrocław 2009) oraz autorem artykułów zawartych w tych monografiach. Jest ponadto współautorem publikacji *Polnisches Umweltrecht* (Berlin 2007), a także skryptu uniwersyteckiego pt. *Wybrane zagadnienia prawnej ochrony środowiska* (Wrocław 2013) oraz podręcznika *Prawo ochrony środowiska: konwersatoria* (Wrocław 2009).

Na uwagę zasługuje także działalność dydaktyczna i organizacyjna pracowników i doktorantów ZPOŚAPP. Wykładanymi przedmiotami są: prawo ochrony środowiska (również w języku angielskim — Environmental law), europejskie prawo administracyjne, administracja porównawcza, komparatystyka prawnicza, reformy administracyjne w wybranych krajach Unii Europejskiej, organizacja ochrony środowiska. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są na studiach na kierunku Prawo, Administracja, a także na studiach doktoranckich i podyplomowych. Wśród seminarzystów pracowników ZPOŚAPP są laureaci konkursów na najlepsze prace dyplomowe.

Pracownicy ZPOŚAPP prowadzą również z zaangażowaniem działalność organizacyjną. Prof. dr hab. Konrad Nowacki jest członkiem redakcji czasopisma *Ochrona Środowiska — Prawo i Polityka* oraz *Cottbuser Schriftenreihe BTU*, sprawozdawcą krajowym w kwartalniku *European Public Law*, współredaktorem serii *Prawo Publiczne Porównawcze*. Należy do organizacji naukowych: *International Environmental Law* z siedzibą w Bonn, *Towarzystwa Prawa Ochrony Środowiska*, *Societas Humboldtiana Polonorum*, *Polskiej Akademii Nauk* (oddział Katowice). Dr Barbara Kowalczyk jest członkiem komitetu redakcyjnego (*Administrative Science and Law Section Editor*, zastępcą redaktora naczelnego) czasopisma on-line *Wroclaw Review of Law, Administration and Economics*, kierownikiem Studiów Podyplomowych *Prawa Ochrony Środowiska*, członkiem Komisji Dydaktycznej WPAiE, członkiem wydziałowego Sądu Konkursowego (na najlepszą pracę dyplomową). Dr Andrzej Chajbowicz jest kierownikiem cieszących się niesłabnącym powodzeniem Studiów Podyplomowych *Administracji Publicznej*.

THE DIVISION OF ENVIRONMENTAL LAW AND COMPARATIVE ADMINISTRATIVE LAW

Summary

The Division of Environmental Law and Comparative Administrative Law (ZPOŚAPP) was established in November 2010, following the division of the Division of Administrative Law. The reason for creating the new department were, among others, the complexity of environmental law and institutional and academic tendencies towards the separation of this field of law. The second dimension of studies conducted in the department reflects the increasing importance of comparative administrative law in terms of administrative convergence and development of European administrative law and the Europeanization of domestic law.